

भूमिकास्थान नगरपालिका

नुवाकोट, अर्घाखाँची

आ. व. २०७८/०७९ को नीति तथा कार्यक्रम

नगरसभा सदस्य ज्यूहरु,

१. विश्व भरि फैलिएको कोभिड-१९ (कोरोना भाइरस) को दोस्रो लहरको महामारीको असहज परिस्थितिका बावजुत भूमिकास्थान नगरपालिकाको नवौं नगर सभाको गरिमामय बैठकमा आ.व. २०७८/०७९ को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्दछु ।
२. नेपालको सार्वभौम सत्ता, स्वाधिनता, भौगोलिक अखण्डता, राष्ट्रिय हित, स्वाभिमान, लोकतन्त्र र जनजीविकाका लागि भएका विभिन्न आन्दोलनहरुमा आफ्नो अमूल्य जीवनको आहुती गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात सहिदहरु प्रति भावपूर्ण श्रद्धासुमन अर्पण गर्दछु ।
३. गतबर्ष देखि कोभिड-१९ र यस बर्ष सोको दोस्रो लहरका कारण सम्पूर्ण मानव जातीमा चुनौतिपूर्ण संकट पैदा भै सोको विरुद्धमा लड्नका लागिस्वस्थ सेवा र सुविधाहरु अप्रयाप्त भैरहेको छ । यो महामारिका कारण लाखौ मानिसको ज्यान गइ सकेको छ भने करोडौ मानिसहरु सङ्क्रमित भएकाछन् । महामारिको कारण सङ्क्रमित भै जीवन गुमाउनेहरु प्रति श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दै शोकाकुल परिवारजनहरुमा गहिरो समवेदना प्रकट गर्दछु । सङ्क्रमित भै उपचाररत सम्पूर्ण दिदीबहिनी तथा दाजुभाईहरुको शिघ्र स्वास्थ्य लाभको कामना गर्दछु । साथै यस नवौं नगरपालिकाका नगरसभा सदस्य तथा वडा ४ का वडा सदस्य चित्रकला के.सी. र वडा १० का वडा सदस्य हरिकला नेपालीको निधन प्रती दुख प्रकट गर्दै उहाँहरु प्रति श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु । साथै मृतकका परिवारमा गहिरो समवेदना प्रकट गर्दछु ।
४. कोभिडको जोखिम तथा चुनौतीपूर्ण परिस्थितिमा अग्र पङ्तीमा रहेर सेवा गर्ने स्वास्थ्यकर्मी, सुरक्षाकर्मी, एम्बुलेन्स लगायतका सवारी चालक , राष्ट्रसेवक, जनप्रतिनिधि, समाजसेवी व्यक्तिहरु, राजनीति दल एवम् संघ संस्थाहरुलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु ।
५. स्थानीय तह आफैमा स्थानीय सरकार भएको सन्दर्भमा स्थानीय सरकारको अनुभूति दिनु, विकासका विभिन्न आयमहरुको माध्यमबाट सन्तुष्टि प्रदान गर्नु, नगरवासीको जनजीविका र आधारभूत आवश्यकताहरु परिपूर्तीमा सहयोग गरी आयआर्जन तथा स्वरोजगारको माध्यमबाट आयमा वृद्धि गरी आदर्श नागरिकको पहिचान गराउने तर्फ नगरपालिकाको जिम्मेवारी रहनेहुँदा उक्त कार्यमा यहाँहरुको निरन्तर सहयोग रहनेछ भन्ने अपेक्षा गर्दछु ।

नगरसभा सदस्य ज्यूहरु,

अव म आगामी आ.व.२०७८/०७९ का नीति तथा कार्यक्रमहरु प्रस्तुत गर्न चाहन्छु

६. आगामी आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रमको निर्माणका क्रममा नेपालको संविधान २०७२ मा भएका व्यवस्था, संविधानको अनुसूची ८ र ९ मा भएका एकल र साझा अधिकार, पन्ध्रौ योजनाको आधार पत्र , दीगो विकासका लक्ष्यहरु, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४, संघीय र प्रदेश सरकारबाट जारी भएका मार्ग दर्शनहरु, स्थानीय तहसंग सम्बन्धित कानुनी तथा नीतिगत व्यवस्था, टोल, वस्ती, वडा, राजनीति कर्मी, नगरवासी, विभिन्न पेशाकर्मी, एवम् बिषयगत समितिले दिएका राय सुझावहरुलाई समेटेटी नीति, कार्यक्रम र बजेट निर्माणका लागि आधारशिलाको रुपमा लिएकोछु ।
७. आगामी आ.व. को नीति तथा कार्यक्रमहरु संघीय ढाँचामा तर्जुमा हुनेगरी संघ तथा प्रदेशबाट समानीकरण अनुदान, सशर्त अनुदान बिशेष अनुदान र राजश्व बाँडफाँड तर्फको बजेट नगरपालिकालाई प्राप्त भइसकेकोले नेपाल सरकारले दिएको मार्गदर्शन र मापदण्ड बमोजिम बजेटको बाँडफाँड गरी बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरि कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ ।

८. कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गर्दा नगरको विकास र सम्बृद्धिसंग जोडिएका र नगरले लिएका नीतिहरूलाई सकभर कार्यान्वयन हुने गरी समेटिएकोछ ।
९. कोभिड-१९ ले प्रभाव पारेका क्षेत्रहरूको पहिचान गरी त्यस्ता क्षेत्रहरूको उत्थानशिलतालाई विशेष ध्यान दिई कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ ।
१०. नगरपालिकाका सबै वडा केन्द्र तथा बजार क्षेत्र आसपास र गाउँ टोलमा समेत नक्शापासको प्रकृत्यालाई अनिवार्य गरि कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ ।
११. निर्माण सम्पन्न भै सकेका योजनाहरूको टिकाउ तथा दिगोपनका लागि मर्मत संभार कोषको व्यवस्थालाई कार्यान्वयनमा लगिने छ ।
१२. नगरका गौरवका आयोजनाहरूको कार्यान्वयनमा निरन्तरता दिंदै थप आयोजनाहरूको पहिचान र छनोट गरि सम्बृद्ध नगर बनाउन बजेटको सुनिश्चितता गरि कार्यक्रमहरू सन्चालन गरिनेछ ।
१३. अन्तरपालिका, जिल्ला, अन्तर जिल्ला र प्रदेशसंगको पहुँचमा जोड्ने रणनीतिक महत्वका सडकहरूको छनोट, निर्माणाधिन सडकको स्तरोन्नती तथा सुधार बिस्तार गरी बाह्रै महिना सवारी साधन सञ्चालन हुने र दिगोपनाको लागि प्रदेश र संघीय सरकारसंग समन्वय गरी कार्यान्वयन ल्याइने छ ।
१४. उत्पादन योग्य जमिनमा बाह्रै महिना सिंचाइ सुविधाको लागि नहर तथा कुलोको निर्माण, सुधार विस्तार तथा सुदृढीकरणमा जोड दिइने छ ।
१५. स्वच्छ खानेपानीको सुविधाबाट बञ्चित घरपरिवारलाई वास प्लान अनुसार खानेपानीका योजनाहरू सञ्चालनमा ल्याई एक घर एक धाराको नीति अनुसार सुरक्षित खानेपानीको हकलाई प्रत्याभूति हुने व्यवस्था क्रमशः मिलाउँदै लगिनेछ ।
१६. नगर क्षेत्र भित्र सञ्चालन हुने ठूला योजनाहरूले दीर्घकालिन रुपान पार्ने असर, सोको टिकाउ, फाइदा, लिन सकिने सम्भाव्य लाभ, अवसर र असर समेतलाई ध्यानमा राखि DPR तयार गरि कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ ।
१७. जैविक विविधतालाई संरक्षण गर्न वातावरणमैत्री योजना तथा कार्यक्रममा विशेष जोड दिइ पूर्वाधार निर्माण सँगसँगै वायो ईञ्जिनियरिङलाई अनिवार्य गरिनेछ ।
१८. साना तथा मझौला योजनाहरू सकभर उपभोक्ता मार्फत सञ्चालन गर्न प्राथमिकता दिइनेछ साथै खानेपानी, सिंचाइमा १५% र अन्य योजनाहरूमा ५% उपभोक्ताहरूको सहभागितालाई अनिवार्य रुपमा कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ ।
१९. २० लाख भन्दा माथिका सबै किसिमका योजनाहरू E-Bid गरि कार्यान्वयन गरिनेछ भने २० लाख भन्दा कमका योजनाको हकमा E-Bid को माध्यमबाट कार्यान्वयनमा ल्याउने प्रयास गरिनेछ ।
२०. आ.व. २०७७/०७८ मा बहुबर्षिय योजनाको रुपमा ठेक्कापट्टा भै संझौता भएका योजनाहरूलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
२१. उपभोक्ता समिति तथा प्रतिस्पर्धाको माध्यमबाट सञ्चालन हुने योजनाहरू समयमा नै संचालन, गुणस्तरीयता कायम गर्न योजना कार्यान्वयन तालिका निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
२२. लागत साझेदारीको रुपमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न चाहने सार्वजनिक, नीजि, सरकारी तथा गैर सरकारी संघ संस्थाहरूलाई प्राथमिता दिई ६०% नगरपालिका र ४०% संघ संस्थाको लागतसाझेदारी कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
२३. सबै किसिमका निर्माण कार्यको भूक्तानी गर्दा २.५% नियमानुसार कन्टेजेन्स रकम कट्टा गरि भूक्तानी गरिनेछ ।
२४. निर्माण हुने पूर्वाधारको गुणस्तर कायम गर्नका लागि ल्याव टेष्टको कार्यलाई व्यवस्थित गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
२५. कार्य सम्पादनमा चुस्तता, मितव्ययी, समय व्यवस्थापन गर्नका लागि सबै किसिमका पूर्वाधार निर्माणमा प्रयोग हुने सफ्टवेयरको व्यवस्था गरिनेछ ।
२६. शिक्षामा सबै बालबालिकाको पहुँच सुनिश्चित गर्ने, शैक्षिक गुणस्तर वृद्धि गर्ने, कक्षा कोठाको सिकाइ प्रकृत्यामा सुधार गर्न नविनतम प्रविधिको प्रयोग गरिनेछ ।
२७. सिकाइमा सुधार ल्याउनका लागि शिक्षकलाई बढी जवाफदेही बनाउदै शैक्षणिक योजना निर्माण, लक्ष्य निर्धारण, उपलब्धि लेखाजोखा र मुल्याङ्कनमा बढि जोड दिइनेछ ।

२८. दरबन्दी मिलानलाई निरन्तरता दिनुका साथै विद्यालय समायोजन कार्यलाई अगाडि बढाइनेछ ।
२९. अल्पसंख्यक, आर्थिक एवम् सामाजिक रूपमा पिछडिएका समुदाय, जेहेन्दार, दलित तथा जनजातीका छात्र तथा छात्राहरूलाई कृषि एवम् पशु सम्बन्धी प्राविधिक शिक्षा (TSLC, +२) अध्यायनका लागि शैक्षिक संस्थाले लिने मासिक शुल्कमा बढिमा ५०% ले हुने रकम छात्रवृत्ति उपलब्ध गराइनेछ ।
३०. शिक्षक दरबन्दी न्युन भएका विद्यालयलाई शिक्षण सिकाइ सहयोग अनुदान वापत उपलब्ध गराउदै आएको अनुदानलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
३१. विद्यालयलाई वालमैत्री, वातावरण मैत्री र सिकाइ मैत्री बनाउदै लगिनेछ ।
३२. विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि गर्न विद्यालयमा कार्यरत सबै शिक्षकहरूसंग सूचक सहितको कार्यसम्पादन संज्ञौता गरि प्राप्त नतिजाको विश्लेषण गर्नुका साथै सोको आधारमा शिक्षकको मुल्याङ्कन गरि पुरस्कृत गरिनेछ ।
३३. बालविकास केन्द्रको व्यवस्थापनमा सुधार गरि सिकाइ वातावरण मैत्री बनाउनुका साथै बालविकासका स.का., विद्यालय कर्मचारीहरूको मनोबल वृद्धि गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिनेछ ।
३४. निरक्षरहरूलाई साक्षरता शिक्षा, साक्षरहरूलाई निरन्तर शिक्षाका साथै सीप मुलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरी आय आर्जनका लागि प्रोत्साहन गरिनेछ ।
३५. सबै माध्यमिक विद्यालयहरूमा विद्यालय स्काउटिङ कार्यक्रमको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
३६. नगर शिक्षा योजना निर्माण गरि नगरका शैक्षिक विकासमा जोड दिइनेछ ।
३७. स्थानीय पाठ्यक्रमको निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
३८. १५ शैयाको आधारभूत अस्पताल आ.व. २०७८/०७९ मा सम्पन्न गरी आ.व. २०७९/०८०मा संचालनमा ल्याउने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
३९. कोभिड-१९ को रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि समुदाय सचेतीकरणका साथै निःशुल्क एन्टिजेन परीक्षण, पि.सी.आर. परीक्षण, संक्रमितहरूको उपचारको लागि औषधि व्यवस्था लगायतको दायरा वृद्धि गरी सबै नगरवासीहरूको स्वास्थ्य सम्बन्धी हकलाई सुनिश्चित गरिने छ ।
४०. नगरवासीको जनस्वास्थ्यमा सुधार ल्याउनका लागि स्वास्थ्य परीक्षण, निःशुल्क औषधि वितरण, पोषण कार्यक्रम, मातृशिशु कार्यक्रम, स्वास्थ्य संस्था तथा खोप केन्द्रहरूको व्यवस्थापनमा सुधार गरी वर्तमान स्वास्थ्य प्रणालीमा सुधार गर्दै लगिनेछ ।
४१. महिला स्वास्थ्य स्वयम सेविकाहरूलाई प्रोत्सान स्वरुप सञ्चार सुविधा उपलब्ध गराइनेछ ।
४२. सबै स्वास्थ्य संस्थाहरूमा तथ्याङ्क संकलन, ट्याबुलेशन, कार्यालय सञ्चालन व्यवस्थापनमा सुधार र व्यवस्थित बनाउनुका साथै कार्य सम्पादनलाई छिटो छरितो बनाउन प्रविधिमा जोड दिइनेछ ।
४३. स्वास्थ्यमा सबै नगरवासीहरूको पहुँच पु-याउन आ.व. २०७८/०७९ मा थप आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्रको स्थापना गरि सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।
४४. विद्यालय नर्सिङ्ग सेवालालाई निरन्तरता दिई विद्यालय नर्स नभएका सामुदायिक माध्यमिक विद्यालयहरूमा सो को व्यवस्था मिलाइनेछ ।
४५. आयुर्वेद स्वास्थ्य इकाइलाई संस्थागत गरि क्षमता विकासका साथै सेवा विस्तारमा जोड दिइनेछ ।
४६. परम्परागत औषधि उपचार विधि एवम् पद्धतिलाई आधुनिक स्वास्थ्य शिक्षासंग जोडि स्वास्थ्य क्षेत्रमा देखिएका भ्रमहरूलाई जनचेतना मार्फत सचेतीकरण गरिनुका साथै जडिवुटि उत्पादनमा जोड दिइनेछ ।
४७. नगरपालिकाको स्वास्थ्य सेवालालाई व्यवस्थित रूपमा सञ्चालन एवम् कार्यान्वयन गर्न, स्वास्थ्यका कार्यक्रमहरूलाई बढी प्रभावकारी बनाउन स्वास्थ्यको ५ बर्षे रणनीतिक योजना निर्माण गरि कार्यान्वयनमा लगिनेछ ।
४८. नगरवासीहरूलाई स्वच्छ, सफा खानेपानी र सरसफाइमा प्राथमिकता दिई एक घर एकधाराको नीतिलाई प्राथमिकता दिई पूर्ण सरसफाइको कार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्दै लगिनेछ ।

४९. नगरका ऐतिहासिक तथा धार्मिक सम्पदाको संरक्षण गरिनुका साथै यहाँका जनसमुदायको रिति रिवाज, धर्म संस्कृति, परम्परा, चाडपर्व, भाषा, कला, भेषभुषाको जगेर्ना, संरक्षण तथा सम्बर्द्धनमा जोड दिईनेछ ।
५०. नगरवासीहरूको शारीरिक, मानसिक एवम् बौद्धिक विकासका लागि इनडोर तथा आउट डोरका खेलकुद कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्नुका साथै राष्ट्रपति रनिङ्गशिल्ड प्रतियोगिता कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
५१. युवाहरू नगरको विकासको स्रोत र पुँजी रहेको हुँदा विदेश पलायन हुनबाट रोकि आय आर्जनका माध्यमबाट स्वरोजगार बनाईनेछ ।
५२. महिला, बालबालिका, जेष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, दलित, जनजाती तथा अल्पसंख्यक नागरिकहरूलाई सीप मुलक कार्यक्रम मार्फत आय आर्जनका लागि प्रोत्साहित गरिनेछ ।
५३. एकल महिलाहरूको मनोभावनालाई थप प्रोत्साहन गर्न र उनीहरूलाई आत्मनिर्भर बनाउन विभिन्न सीपमुलक तालिम प्रदान गरि आय आर्जनका कार्यक्रमहरू मार्फत सशक्तीकरण गरिनेछ ।
५४. समाजमा हुने सबै किसिमका लैंगिक हिंसाको न्युनीकरण तथा अन्त्यका लागि समुदायलाई सचेत गराउन जनचेतना मुलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
५५. जेष्ठ नागरिकहरूलाई संगठित गरी उनीहरू बीच अनुभव आदानप्रदान, दुःख सुःख साटासाट गर्ने, जीवनका भोगाईहरूको पुस्तान्तरण गर्ने, भजन किर्तन लगायतका धार्मिक साँस्कृतिक माध्यमबाट दैनिक जीवन व्यतित गर्न Recreation center निर्माण गरी सञ्चालनमा ल्याउने व्यवस्था मिलाईनेछ ।
५६. विभिन्न कारणले विद्यालय शिक्षाबाट बञ्चित किशोरीहरूका लागि अनौपचारिक शिक्षाको माध्यमबाट सीपमुलक कार्यक्रम प्रदान गरी आय आर्जनमा आवद्ध गराईनेछ ।
५७. बाल श्रमको अन्त्य, जोखिममा परेका बालबालिकाहरूको पहिचान र उद्धार, बालमैत्री सुशासन कायम, गाउ समाज तथा विद्यालयमा हुने हिंसा न्युनीकरण गर्न विद्यालय, वडा र नगरस्तरीय बाल सञ्जालको गठन गरी बालबालिकाहरूको हक अधिकारको संरक्षण गर्ने कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
५८. महिलाहरूलाई सहकारीको माध्यमबाट शसक्तीकरण र आय आर्जनमा अभिप्रेरित गर्नका लागि आवश्यक सहयोग गरिनेछ ।
५९. खरको छाना विस्थापन गरी सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
६०. सामाजिक सुरक्षाको कार्यक्रमलाई व्यवस्थित बनाउन बैकिङ्ग प्रणाली कार्यक्रमलाई लागु गरिनेछ ।
६१. परम्परागत कृषि प्रणालिलाई आधुनिकीकरण, व्यवसायीकरण, यान्त्रीकरण एवम् विविधिकरणमा रुपान्तरण गर्नका लागि कार्यक्रम सहितको बजेट विनियोजन गरिनेछ ।
६२. कृषि तथा पशु विकास कार्यक्रमलाई दिगोपना दिनका लागि पकेट क्षेत्र सञ्चालन, विकास र विस्तार गरी उत्पादित वस्तुको संकलन, शितभण्डारण, बजारीकरणका लागि, कृषक, संघ/संस्था, सहकारीहरूलाई प्रविधि एवम् अनुदानमा सहयोग गरिनेछ ।
६३. साना सिंचाइ, प्लाष्टिक पोखरी, थोपा सिंचाइ कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
६४. कोभिड-१९ को कारणबाट विदेशबाट फर्किएका युवा र सो बाट प्रभावित किसानहरूलाई सहकारी तथा बैंक मार्फत सहूलियत ब्याज दरमा ऋण अनुदानको व्यवस्था मिलाईनेछ ।
६५. खाद्य सुरक्षा तथा पोषण कार्यक्रमलाई टेवा पु-याउन फलफूलका विरुवा उत्पादन, नर्सरी स्थापना तथा व्यवस्थापन, फलफूल पकेट क्षेत्रको व्यवस्था गर्नुका साथै सुन्तला, आँप, कटहर, केरा, लिची, किवि, मेकाडमियानट लगायतका फलफूलका जातलाई प्राथमिकता दिई कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
६६. मसला जन्य खेती (टिमुर्, तेजपत्ता, मरौटि, सोमे) तर्फ किसानलाई आकर्षित गरि सो को उत्पादन, प्रशोधन, भण्डारण तथा बजारीकरणमा जोड दिईनेछ ।
६७. मत्स्य पालनमा कृषकहरूलाई आकर्षण गर्नका लागि कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
६८. कृषि तथा पशुमा लाग्ने रोग किरा नियन्त्रणका लागि कृषकहरूलाई प्राविधिक तथा औषधि उपचारमा सहयोग गरिनेछ ।

- ६९ परम्परागत रुपमा खेती गरिदैं आएका स्थानीय जातका (कोदो, फापर, गहत, जौ, भटमास) वालीहरुको संरक्षण गरी अर्गानीक खेतीको उत्पादनमा जोड दिनुका साथै आधुनिक एवम् प्रविधिमैत्री उत्पादनमा जोड दिईनेछ ।
७०. नगरवासीहरुलाई आत्म निर्भर बनाउनका लागि एक घर एक करेसावारी र एक गाऊ एक उत्पादनको कार्यक्रमलाई जोड दिईने छ ।
७१. नगरपालिका भित्र सञ्चालन तथा स्थापना भै नियमानुसार दर्ता तथा नवीकरण नगरी काम गरि रहेका उद्यमि तथा व्यवसायीहरुलाई कानुनी दायरामा ल्याई सञ्चालन गर्न प्रोत्साहन गर्नुका साथै सञ्चालनमा रहेका व्यवसायीहरुलाई आर्थिक कारोवारका साथै करदाता शिक्षा कार्यक्रम ल्याइने छ ।
७२. कालो बजारी, अभाव सिर्जना गरी बढि मुल्य लिने, म्याद नाधेका बस्तुहरुको बिक्रि वितरण गर्ने जस्ता कार्यलाई निरुत्साहित गर्न अनुगमन योजना सहित नियमन गरिनेछ ।
७३. नगरपालिका भित्रका पर्यटकीय क्षेत्रहरुको पहिचान, संरक्षण, सम्बर्द्धन गर्नुका साथै आन्तरिक तथा वाह्य पर्यटक भित्र्याउनका लागि स्थानीय अर्गानीक खानपानलाई प्राथमिकता दिई होम स्टे सञ्चालन एवम् स्थानीय संस्कृतीको प्रवर्द्धनमा विशेष जोड दिईने छ ।
७४. सहकारीहरुको दर्ता, सञ्चालन व्यवस्थापन तथा नियमितता सम्बन्धी नियमन गर्नका लागि एकीकृत विद्युतीय व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (COPOMIS) प्रणालीलाई लागु गरिनेछ ।
७५. सञ्चालनमा रहेका सहकारी संस्थाहरुको क्षमता विकासका लागि सहकारी शिक्षा सञ्चालन गरिनेछ ।
७६. सबै सहकारीहरुको प्रोफायल तयार गर्ने, उत्कृष्ट सहकारीहरुलाई प्रोत्साहित गर्न सहकारी दिवसको उपलक्ष्यमा पुरस्कृत गरिनेछ ।
७७. लघु उद्यको प्रवर्द्धन एवम् सिर्जना गर्न, सीप विकास तालिम, लघु उद्यम विकास मोडेलमा कार्यक्रम सञ्चालन, स्थापित उद्यमीहरुको स्तरोन्नतिका लागि कार्यक्रम ल्याईनेछ ।
७८. नगर भित्रका उद्यमीहरुको पहिचान, क्षमता विकास, टेवा (सहयोग) का साथै प्रविधिको हस्तान्तरणका लागि जोड दिईनेछ ।
७९. नगर भित्रका उद्यमी तथा किसानहरुले उत्पादन गरेका मालसामानहरु कोशली घरको माध्यमबाट बिक्रीका साथै कोशली घरको क्षमता विकास र व्यवस्थापनमा सहयोग गरिनेछ ।
८०. प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमलाई परिणाम तथा नतिजामुखि बनाउनका लागि आयोजनाको प्रकृति अनुसार नगरबाट थप बजेटको व्यवस्था गरी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
८१. स्थानीय स्रोत, साधन, ज्ञान, सीप र श्रमलाई अधिकतम उपयोग गरि नगर भित्र सञ्चालन हुने योजनाहरुमा जनश्रमलाई प्राथमिकता दिईनेछ ।
८२. करका क्षेत्रको पहिचान गरी करका दायराहरुलाई फराकिलो बनाउने, सबै करदाताहरुलाई करको दायरामा समेटि उनीहरुलाई नगरको विकासमा संलग्न बनाउनुका साथै बढी जिम्मेवारी र जवाफदेही बनाईने र असुलीका लागि सफ्टवेयरको व्यवस्था गरिने छ ।
८३. नगर भित्रका सबै किसिमका वन सम्पदाहरुको संरक्षण तथा सम्बर्द्धनमा समुदायको सकृयता वृद्धि गर्नका लागि चेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुका साथै सामुदायिक वनबाट हुने आमदानीलाई नियमानुसार नगरपालिकाको कोषमा दाखिला गर्नका लागि सहजीकरण एवम् प्रोत्साहन गरिनेछ ।
८४. डिभिजन तथा सव डिभिजन वन कार्यालय, सामुदायिक वन उपभोक्ता समिति, बिभिन्न समुहहरुसंगको सहकार्य तथा समन्वयमा खाली तथा प्रती बाझो जग्गाहरुमा मसला तथा जडिबुटी जन्य (टिमुर, सुन काउली, हर्षो, वर्रो, चिउरी) विरुवाहरु रोप्ने कार्यमा प्राथमिकता दिईनेछ ।
८५. भूक्षय नियन्त्रण एवम् रोकथामका लागि वायो ईन्जीनियरिङ्गका साथै वृक्षा रोपणमा जोड दिईनेछ ।
८६. पानीका स्रोतहरुको संरक्षण, हिउदको समयमा सुख्खा हुन नदिन साना खोला, खोल्साहरु, पानीमा मुल एवम् सिमसार क्षेत्रहरुको संरक्षण गर्न रिचार्ज पोखरीहरुको निर्माणमा जोड दिईनेछ ।
८७. घरबाट निकल्ने फोहरलाई वर्गीकरण गरि तत् ठाँउमा विसर्जन गर्नका लागि समुदायमा सचेतीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
८८. बजार क्षेत्रबाट निकल्ने फोहर मैलालाई उचीत रुपमा व्यवस्थापनका लागि ढल व्यवस्थापनमा जोड दिईनेछ ।

८९. मानव निर्मित तथा प्राकृतिक रूपमा रहेका पोखरी, ताल, तलाउहरूको संरक्षण तथा सम्बर्द्धन, स्तरोन्नती एवं सौन्दर्यीकरण गरी आन्तरिक पर्यटन प्रवर्द्धन लागि प्राथमिकता दिईनेछ ।
९०. प्राकृतिक तथा मानव सिर्जित विपदको रोकथाम तथा न्यूनीकरणका लागि पूर्व तयारी, विपदमा उद्धार तथा विपद पछिको पुनःस्थापनका लागि विपद प्रतिकार्य योजना निर्माण गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिनेछ ।
९१. नगरपालिका, वडा कार्यालय, स्वास्थ्य संस्था लगायत अन्य सार्वजनिक निकायबाट प्रदान गरिने सेवालार्ई पारदर्शि, सेवामैत्री, वस्तुनिष्ठ बनाउनका लागि नागरिक वडापत्र तयार गरि सेवा प्रवाह गरिनेछ ।
९२. नगर तथा वडा कार्यालयहरूबाट प्रवाह गरिने सेवालार्ई छिटो छरितो, नागरिक मैत्री, पारदर्शी र जवाफदेही बनाउनका लागि सफ्टवेयरको व्यवस्था गरी संचालनमा ल्याईनेछ ।
९३. सूचनाको हकलार्ई सबै नगरवासीको पहुँचमा पु-याउनका लागि गुनासो सुनुवाई, गुनासो व्यवस्थापन, सम्पादित कामको सार्वजनिकीकरण, खर्चको सार्वजनिकीकरण गर्नुका साथै वर्तमान सूचना प्रणालीमा थप सुधार गरिनेछ ।
९४. शाखागत सम्पादित कामहरूमा थप चुस्तता ल्यानुका साथै समय समयमा आई पर्ने जटिलताहरूलार्ई यथाशिघ्र समाधान गरि सेवाग्राहीहरूलार्ई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गरिनेछ ।
९५. सूचना तथा प्रविधि, कानुनी, प्रशासनिक बिषयवस्तुमा व्यवहारिक ज्ञानका लागि जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरूको क्षमता विकासका तालिम सञ्चालन गरिनेछ ।
९६. कार्यसम्पादनका सन्दर्भमा आउने समस्याहरूकाको पहिचान, अध्यायन, अनुसन्धान गरी समाधान गर्न, नगरको सामाजिक तथा आर्थिक विकासमा टेवा पु-याउन र नव प्रवर्तनात्मक कार्य गर्न कार्यविधिको निर्माणका साथै बजेट व्यवस्था गरिनेछ ।
९७. नगरपालिकाले सम्पादन गरेका सबै कार्यहरूको मापन, परिणाम, गुणस्तरका साथै आगामी दिनका लागि पृष्ठपोषण लिन समिक्षा बैठक तथा गोष्ठी, सामाजिक परीक्षण र सार्वजनिक सुनुवाई कार्यलार्ई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
९८. नगरपालिकाले गरेका असल अभ्यासहरूको अनुभव आदान प्रदानका गर्नका लागि नगरबाट ७०% र सहभागिबाट ३०% व्यहोर्ने गरि लागत साझेदारीमा जिल्ला तथा अन्तर जिल्ला भ्रमणको व्यवस्था गरिनेछ ।
९९. भूमिकास्थान नगरपालिकाको समग्र विकासका लागि राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय स्तरमा भगिनी सम्बन्ध स्थापनाका लागि पहल गर्नुका साथै सरकारी तथा गैर सरकारी संघ संस्था बीच संस्थागत सम्बन्ध विस्तार गरिनेछ ।
१००. नगरपालिकाले सम्पादन गर्ने कार्यहरू समयमानै सम्पन्न गर्न, मापन, परिमाण र गुणस्तर कायम गर्न, सुशासन कायम गर्न, संघ प्रदेशसंग नबाझिने गरी ऐन, कानुन, कार्यविधि तथा निर्देशिकाहरू निर्माण गरि कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ ।
१०१. आ.व.२०७८/०७९ को नीति, कार्यक्रम तथा बजेट कार्यान्वयनका लागि एकरूपता, समय सान्दर्भिक, गुणस्तरीय, पारदर्शि र जवाफदेही बनाउन कार्यक्रम कार्यान्वयन निर्देशिका, आधार एवम् मापदण्डहरू निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ ।
१०२. यस नगरपालिकाले विगत बर्षमा सफल भइ स्थापित भएका सबै किसिमका नीतिगत व्यवस्थालार्ई सकेसम्म कायम राखी निरन्तरता दिईनेछ ।
१०३. प्रस्तावित नीति तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयनका लागि सबै क्षेत्रबाट आर्थिक, सामाजिक तथा भौतिक रूपमा सक्रिय सहयोग हुने विश्वास व्यक्त गर्दछु ।

अन्त्यमा यस नगरपालिकाको समग्र विकासमा योगदान तथा सहयोग पु-याउने नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, विकास साझेदारी संघसंस्थाहरू, जनप्रतिनिधि, राजनीतिक दल, राष्ट्र सेवक कर्मचारी तथा शिक्षक, सरकारी, नीजी तथा सामुदायिक क्षेत्र, संघ संस्था, श्रमिक वर्ग, नागरिक समाज, सञ्चार क्षेत्र लगायत दिदीबहिनी तथा दाजुभाइहरू प्रति हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

धन्यावाद !